

Úvod

1. Přeprava nebezpečných věcí po moři je právně upravena, aby se přiměřeným způsobem předcházelo zranění osob nebo poškození plavidel a jejich nákladu. Přeprava látek znečišťujících moře je právně upravena především proto, aby se předcházelo poškození mořského prostředí. Cílem IMDG Codu je zvýšit bezpečnost přepravy nebezpečných věcí a současně usnadnit volný pohyb zboží bez omezení a zabránit znečištění životního prostředí.
2. Po celá léta činily mnohé přímořské státy opatření k regulaci přepravy nebezpečných věcí po moři. Různé předpisy, zákony a obvyklé postupy se však ve svém rámci vzájemně lišily, a zejména v identifikaci a označování takových věcí. Jak používaná terminologie, tak i ustanovení pro balení a ukládání nákladu se stát od státu lišily a vytvářely obtíže pro všechny přímé nebo nepřímé účastníky přepravy nebezpečných věcí po moři.
3. Potřeba mezinárodní právní úpravy přepravy nebezpečných věcí po moři byla uznána Mezinárodní konferencí o bezpečnosti života na moři (SOLAS) v roce 1929, která doporučila, aby příslušná pravidla měla mezinárodní účinnost. Klasifikace nebezpečných věcí a některá všeobecná ustanovení týkající se jejich přepravy v plavidlech byly přijaty Konferencí SOLAS v roce 1948. Tato konference také doporučila další zkoumání s cílem vypracování mezinárodních předpisů.
4. Mezitím Hospodářská a sociální rada OSN jmenovala ad hoc Výbor expertů pro přepravu nebezpečných věcí (Výbor expertů OSN), který se aktivně zabýval mezinárodními aspekty přepravy nebezpečných věcí všemi druhy dopravy. Tento výbor dokončil v roce 1956 zprávu zabývající se klasifikací, seznamem a označováním nebezpečných věcí, jakož i přepravními doklady vyžadovanými pro takové věci. Tato zpráva, s následnými úpravami, nabídla všeobecný rámec, ve kterém mohly být existující předpisy harmonizovány a dále vyvíjeny. Přitom bylo hlavním cílem dosažení celosvětové jednotnosti předpisů pro přepravu nebezpečných věcí po moři, jakož i jinými druhy dopravy.
5. Jako další krok k uspokojení potřeby mezinárodních pravidel pro přepravu nebezpečných věcí v plavidlech Konference SOLAS v roce 1960, kromě určení všeobecného rámce ustanovení v kapitole VII Úmluvy SOLAS, vyzvala IMO (Doporučení 56), aby provedla studie za účelem vytvoření unifikovaného mezinárodního předpisu pro přepravu nebezpečných věcí po moři. Tyto studie se budou provádět ve spolupráci s UN výborem expertů a musí vzít v úvahu existující námořní praxi a postupy. Konference dále doporučila, aby byl unifikovaný předpis vypracován IMO a aby byl přijat vládami, které jsou smluvními stranami Úmluvy 1960.
6. K zavedení Doporučení 56 jmenoval Výbor pro námořní bezpečnost (MSC) pracovní skupinu sestavenou z těch států, které mají značné zkušenosti v přepravě nebezpečných věcí po moři. Předběžné návrhy pro každou třídu látek, materiálů a předmětů byly poté podrobeny důkladnému zkoumání pracovní skupinou, aby se vzaly v úvahu zkušenosti a postupy více námořních států a aby bylo možno učinit IMDG Code v co možno nejširší míře přijatelným. Nový Mezinárodní námořní řád pro nebezpečné věci (IMDG Code) byl schválen MSC a doporučen vládám Shromážděním IMO v roce 1965.
7. Během další konference SOLAS, která se konala v roce 1974, zůstala kapitola VII Úmluvy v podstatě nezměněna. Od tohoto data vstoupilo v platnost několik změn kapitoly VII přijatých MSC. Přes výzvu obsaženou v odkazové poznámce v předpisu 1 kapitoly VII měl vlastní IMDG Code až do 31. prosince 2003 pouze doporučující status.
8. Na Mezinárodní konferenci o znečišťování moří, 1973, byla uznána nutnost chránit mořské prostředí. Dále bylo uznáno, že je nutno minimalizovat úniky znečišťujících látek přepravovaných po moři v balené formě, k nimž dochází z nedbalosti nebo v důsledku nehody. K tomu byla vypracována a konferencí přijata ustanovení, která jsou obsažena v příloze III Mezinárodní úmluvy o zabránění znečišťování z plavidel, 1973, pozměněné protokolem z roku 1978 týkajícím se této úmluvy (MARPOL). Výbor pro ochranu mořského prostředí (MEPC) rozhodl v roce 1985, že příloha III bude implementována do celého IMDG Codu. Toto rozhodnutí bylo podpořeno rovněž MSC v roce 1985. Od tohoto data vstoupilo v platnost několik změn přílohy III k MARPOL.
9. Výbor expertů OSN se pravidelně schází až dodneška a jeho publikovaná „Doporučení pro přepravu nebezpečných věcí“ jsou ve dvouletých intervalech novelizována. V roce 1996 schválil MSC, že IMDG Code bude restrukturalizován shodně s formátem Vzorových předpisů OSN. Shodnost formátu Vzorových předpisů OSN, IMDG Codu a jiných předpisů pro přepravu nebezpečných věcí má za cíl

podporovat snadnou použitelnost předpisů pro jejich uživatele, jejich dodržování a bezpečnou přepravu nebezpečných věcí.

10. V roce 2002 přijal MSC změny v kapitole VII Úmluvy SOLAS, jež učinily IMDG Code, který vstoupil v platnost dne 1. ledna 2004, závazným. Od té doby byly přijaty další změny, které usnadňují uživatelskou přívětivost a podporují jednotné provádění Codu. Kromě toho na svém devadesátém třetím zasedání v květnu 2014 přijal MSC pozměňovací návrh 37-14 k závaznému IMDG Codu, který je úplnou konsolidovanou a aktualizovanou verzí svého textu a který vstoupil v platnost dne 1. ledna 2016 bez jakéhokoli přechodného období. V souladu s usnesením MSC.372(93) však byly vlády vyzvány k tomu, aby tuto změnu zcela nebo částečně uplatňovaly dobrovolně od 1. ledna 2015.
11. Aby byl Řád aktuální z hlediska provozu námořní dopravy, MSC bude i nadále brát v úvahu technologický vývoj, změny chemických klasifikací a související ustanovení o zasílání nebezpečných věcí, které se týkají především odesílatele. Dvouletý cyklus změn doporučení OSN o přepravě nebezpečných věcí bude také zdrojem většiny budoucích aktualizací IMDG Codu.
12. MSC rovněž přihlédne k budoucím dopadům na přepravu nebezpečných věcí po moři, vyplývající zejména z jakéhokoli přijetí obecných kritérií pro klasifikaci chemických látek na základě všeobecného harmonizačního systému (GHS) Konference OSN o rozvoji životního prostředí (UNCED).
13. Upozorňuje se na dokument IMO č. FAL.6/Cirk.14, který obsahuje seznam publikací týkajících se oblastí a témat vztahujících se k záležitostem interakce plavidlo/přístav.
14. Pokyny pro nouzové postupy a pro první pomoc při chemické otravě a pro stanovení diagnózy, které mohou být použity ve spojení s IMDG Codem jsou publikovány samostatně ve „Směrnici EmS: Opatření pro likvidaci nehod pro plavidla přepravující nebezpečné věci“ (MSC.1/Circ.1025 se změnami uvedenými v MSC.1/Circ.1025/Add.1, MSC.1/Circ.1262, MSC.1/Circ.1360, MSC.1/Circ.1438 a MSC.1/Circ.1476) a popřípadě ve „Směrnici pro lékařskou první pomoc při nehodách s nebezpečnými věcmi“ (viz MSC/Circ.857 a DSC 3/15/Add.2).
15. Kromě toho, podle části D kapitoly VII Úmluvy SOLAS, musí plavidlo přepravující náklad INF, jak je definován v předpisu VII/14.2, vyhovět požadavkům Mezinárodního řádu pro bezpečnou přepravu baleného ozářeného jaderného paliva, plutonia a vysoce radioaktivních odpadů v plavidlech (INF Code).